

Internationale Balie stapje dichterbij

Bij het Internationale Strafhof, dat dit jaar van start kan gaan, hoort een goed geregelde balie. Hoe moet een defence unit worden ingericht bij dit unieke gerecht, waar advocaten uit alle hoeken van de wereld zullen optreden? Een verslag van de besprekingen in het internationale Voorbereidingscomité, op 28 en 29 mei in Den Haag.

**Daniëlle Ball
en Marianne van der Kleij**
Medewerkers van het Bureau van de Orde,
medeorganisatoren van de bijeenkomst

De leden van het Voorbereidingscomité

Het Statuut van Rome, waarbij in 1998 het Internationale Strafhof (International Criminal Court – ICC) werd ingesteld, is in april 2002 door het zestigste land geratificeerd. Daarmee wordt voldaan aan het vereiste aantal ratificaties. Dit betekent dat het Internationale Strafhof per 1 juli 2002 officieel van start kan gaan. Naar verwachting zal het Hof echter op zijn vroegst in het voorjaar van 2003 operationeel worden.

Nu rechters en aanklagers internationaal worden georganiseerd, is het van groot belang ook ten behoeve van advocaten een goede *defence unit* in te richten.¹ Advocaten zullen zich dus moeten organiseren in een Internationale Balie (International Criminal Bar – ICB). Op eerdere internationale conferenties was hierover al overeenstemming bereikt. Op de laatste bijeenkomst op 6 en 7 december 2001 in Parijs werd een comité ingesteld, dat op 28 en 29 mei 2002 in Den Haag voorbereidend werk deed voor de oprichting van de ICB. De resultaten van deze conferentie zullen op 13, 14 en 15 juni 2002 worden gepresenteerd op het congres in Montreal, waar naar verwachting 400 vertegenwoordigers van 110 verschillende nationale balies en diverse organisaties aanwezig zullen zijn. In dat forum zal een zo breed mogelijke steun voor de oprichting van de ICB moeten worden verkregen.

Lidmaatschap

Het voorbereidend comité bestond uit 30 personen, afkomstig van verschillende nationale balies, universiteiten en diverse organisaties uit 22 verschillende landen. Een kern van 6 personen had de te bespreken onderwerpen uitvoerig voorbereid.

Namens de Nederlandse Orde van Advocaten had waarnemend deken Jeroen Brouwer zitting in deze kerngroep. De Haagse advocaat Jan Sjöcrona fungeerde als dagvoorzitter. Naast de leden van het comité waren er nog veertien toehoorders aanwezig, allen zeer nauw betrokken bij de oprichting van de ICC. De bijeenkomst vond plaats in de sfeervolle Japanse zaal van het Vredespaleis. De conferentie werd mede mogelijk gemaakt door financiële steun van de ministeries van Justitie en van Buitenlandse Zaken en de gemeente Den Haag. De Orde als ontvangende balie trad op als gastheer.

Vijf belangrijke onderwerpen passeerden de revue, elk verband houdend met een aspect van de oprichting van de International Criminal Bar. Alle onderwerpen werden kort ingeleid aan de hand van een paper, daarna was er tijd voor discussie en vervolgens werd geprobeerd consensus over dit onderdeel te bereiken.

Allereerst kwam de presentatie van *Rule 20 e.v. of the regulations of the procedure* aan de orde. *Rule 20* van de uitvoeringswetgeving op grond van het Statuut vormt de wettelijke basis voor het opzetten van een *defence unit*. Het is van belang dat de International Bar langs die weg een officiële plek verwerft binnen de ICC, iets wat zowel bij het Joegoslavië Tribunaal als bij het Ruanda Tribunaal over het hoofd is gezien. Besproken werd hoe men dit het best kan bereiken. De aanwezigen leken het redelijk met elkaar eens te zijn.

Vervolgens werd de *draft constitution of the Criminal Bar* besproken. Er was een raamwerk voor de constitutie opgesteld dat,

Foto's: Jiri Büller

naarmate er op meer punten overeenstemming werd bereikt, nader kon worden ingevuld. Zaken als het lidmaatschap, de wijze van bestuur, de functie, de financiering en dergelijke kwamen later op de dag weer aan de orde.

Na de koffie stond het onderwerp *What will be the functions of the International Criminal Bar* op het programma.

Gesproken werd over de wenselijkheid van het opstellen van een internationale gedragscode, het instellen van tuchtspraak, het verzorgen van opleiding, het opstellen van kwaliteitseisen en het bieden van ondersteunende faciliteiten e.d. Op veel punten waren de aanwezigen het met elkaar eens.

Na de lunch vervolgde men het programma met de vraag *Who will be the members of the International Criminal Bar*. Zijn dit alleen de individuele advocaten en anderen die bevoegd zijn op te treden bij de ICC? Of zijn het alleen de nationale balies en de *Bar Associations* en geen individuen?

Wordt er gekozen voor een mengvorm van individuele leden en balies? Moet onderscheid worden gemaakt tussen balies uit landen die niet geratificeerd hebben en landen die dit wel hebben gedaan? Deze discussie maakte vele reacties los. Het bleek niet mogelijk om geheel tot overeenstemming te komen. De kerngroep zal dit onderwerp verder voorbereiden zodat men in Montreal een keuze kan maken.

De dag werd afgesloten met een gemeenschappelijk diner, waarbij de Haagse Deken, Willem de Vries, de buitenlandse gasten kort toesprak.

Zetten herhaald

Op de tweede dag kwam de vraag aan de orde *How will the International Criminal Bar be governed*. Ook dit onderwerp gaf veel stof tot discussie. Omdat het vorige onderwerp nog niet was uitgekristalliseerd, werden nogal wat zinnen herhaald. Wil men een bestuur bestaande uit individuen of wil men vertegenwoordigers van balies en asso-

ciaties in het bestuur? Wil men verschillende soorten bestuurders met verschillende stem? Een zestal mogelijke bestuursmodellen waren uitgewerkt. Ook dit onderwerp komt terug in Canada.

Na de verrassend voorspoedig verlopen bespreking van de financiering van de ICB werd het programma afgesloten met de *Concluding Meeting*. Vrijwel alle deelnemers waren tevreden met het behaalde resultaat. Hoewel niet over alle onderwerpen overeenstemming was bereikt, had men duidelijk het gevoel dat de Internationale Criminal Bar weer een stapje dichterbij is gekomen. ■

Een wettelijke basis verschaft de defence unit een officiële plek binnen het strafhof, iets wat bij het Joegoslavië Tribunaal en het Ruanda Tribunaal over het hoofd is gezien

Noot

- 1 Zie over hetzelfde onderwerp de twee artikelen van Hans Bevers en Chantal Joubert in dit blad: 'Een internationale balie bij het Internationale Strafhof' (*Advocatenblad* 2000-1, p. 17-20); 'Een internationale balie bij het Internationale Strafhof (II)', (*Advocatenblad* 2000-17, p. 703-704).